

د کفور عبد الرحمن دهمسوی
مدیر مسئول
انجمن رولسی احمد عطاسی
هر دو شنبه و پنجشنبه به پشتو و
فارسی نشر میشود

نداء خلق

نامه ملی ادبی - اجتماعی و سیاسی

جاده ۴ میوند - کابل
نمبر تیلفون
آدرس تلگرافی "خلق"
تاسیس ۱۲ حمل ۱۳۳۰

شماره دوازدهم

سال اول

پنجشنبه ۱۹ ثور ۱۳۳۰

درد های اجتماعی علاج حقیقی و تداوی

جذری میخراهند!

هموطنان گرامی! مطالعه سیر حوادث گیتی مخصوصاً
حال همسایگان ماحقایی را روشن میسازد که ماسخت
محتساجیم بان مدیده تحقیق میگیریم - از یکطرف با بیطرف
سیاست شوم استعمار و استبداد ما و ملت همجواردوست زمین همان است تا چه رسد به هجوم ملخ * درست است که
ما ایران را بنام های سیاست دروازه هند و جلو گیری از
انتشار رسوخ تزاری و تفرقه و سیادت و غیره با ختناق دجا
ساخته و مقدرات ما را در میزمدور لندن حل و فصل
میکنند - پرروی همین سیاست تفرقه جوئی اخیراً در
ایران اغتشاشاتی برپا کرده شده است اما با رویکار
آمدن آقای داکتر مصدق که یکی از نمایندگان حقیقی
قوم و یکفرد با ناموس و ملت خواه است امید است در
ایران برای چندی دیگر این سیاستهای شوم عملی شده
نماند - امروز دنیا بمناسبت کشتی بزرگی است که در طوفان
سیاسی گیر آمده و همه سر نشینان این کشتی اجتماعی
مجهورند برای نجات خود دست و پا میزنند - ایران ملت
دوست و همسایه ما بوده و همواره دیگر برای یکافضل
مؤثر ایران بمناسبت وطن ثائوی عزیز است - بحران نفت
ایران طوریکه در خانه شخیص آتشی افشاده و مرا بفکر
اندازد یا اضطراب آورد - با خود فکر نمودم - بهخشد با شیدارهای ثقیل تکرار به تهر غر شوع (بقیه در صفحه ۴)
چون مسلک طمیم قهرا در تحت اساسات و میادی طبیسی
فکر میکنم - مبصرین انگلستان بحران ایران و کشمکش
سیاسی این خطه را به نفع و ملی ساختن نفت و مداخله
سیاسی در انگلستان مبروطه طبعی دانند اما منطق و استدلال
بقیه در صفحه ۴

ملخ

بلاهای قیمتی و گران و بیثوابی کم بود که ملخ در گرفته
هم از هفت دریای شور خود تیر کده ده میجه رساند *
ما هنوز نتوانستیم به تناسب سال و ماه گذشته از روی
زندگی را پائین ببریم در حالیکه آفتاب با وهران و
سیاست شوم استعمار و استبداد ما و ملت همجواردوست زمین همان است تا چه رسد به هجوم ملخ * درست است که
ریاست مستقل زراعت در قسمت افتای دستجات ملخ ترتیبات
لازمه را روی دست گرفته اما قحطی و قیمتی و عدم پیدایش
خوار و بار را در مناطق ملخ چه چاره نموده اند و یا
میتسایند * (اداره)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

اعلامیه وزارت حربیه

مشمراست که ساعت ۱۹ روزده ثور ۱۳۳۰ قوای منظم
عسکری و ملیشای پاكستان که به ۴۰۰ الی ۵۰۰ نفر بالغ
میگردید با استقامت پست سرحدی افغانی موسوم به باقی
به تضرر آغاز و از طرف محافظین پست مذکور با کمک قوای
که فوراً از مرکز غنڈ برای تقویه آنها فرستاده شده بود تضرر
شان متوقف ساخته شده تمام شب محاربه دوام داشت -
ساعت ۷ روز ۱۱ ثور ۱۳۳۰ عساکر متعرض پاكستان که در
اثنای شب تقویه شده بود و مجموع قوت آن درین روز رسد و
کندک تخمین میگردید تحت حمایه آتشد و بطری توپچی و
بهخشد با شیدارهای ثقیل تکرار به تهر غر شوع (بقیه در صفحه ۴)

از بازاری و فروش هر ساند - یکی از وظایف بزرگ دولتها
کنترول شدید نرخ مواد ارتزاقی است و اگر گذاشته شود
که محتکرین با سرنوشته این مردم بیثواب بازی کنند پس
کار خلق تمام است - اگر بخاطر با شد سال گذشته
تیر دولت کمیسیون برای تهیه و حفظ مواد ارتزاقی
و نرخ آن مقرر نموده اما تا امروز نتیجه مؤثری از آن -
در محیط دیده نشد - جویده نداء خلق به نمایندگی
از افکار و احساسات مردم ناتوان و بیوسیه منتظر
۱۲ قدامت فوری و عاجل کارگزاران مسئول است * (اداره)

گزارش روزانه
قراریکه در طی چند روز اخیر از بندوی خیر میگیریم تسوخ
آرد بصورت غیر منتظر به ۲۰ حین ۲۳ افغانستان رسیده
و اخیراً مجلس رفاه عالی درین باره مجلسی تشکیل و
فیصله بعمل آورده شد که از آرد کوپرا تیف به نرخ نازلتر (۲۲) ۱۲ قدامت فوری و عاجل کارگزاران مسئول است * (اداره)

نواقص حقوقی قانون مطبوعات
 بقلم شاعلی معصومین
 اقتباس از مجله اقتصاد (۲)

از طرف دیگر اگر مختاریات فقره (د) عمیق تر مورد مطالعه قرار بگیرد دیده میشود که سرمایه لازمه آنها تنها برای روزنامه ها - مجلات - کتب و رسایل بلکه باید برای مطبوعات داخلی باشد نه خارجی. اگر در صورتیکه تعریف (مطبوعات) مجدداً از نظر گذشتانده شود معلوم می گردد که برای این کار - فوتوگرافی رادیو - سینما نیز باید سرمایه داخلی بکار برده شود اگر این تحلیل غلط نباشد مشکلات بزرگی در تولید و سایر نشراتی ظهور خواهد کرد احتمال قوی می رود که در فقره (د) کلمه (مطبوعات) سهواً شامل گردیده باشد.

۵ - ماده ۴ اصولنامه بعد از تصریح مریه طبع اعطای امتیاز بریاست مستقل مطبوعات مطالبی را که باید صاحب امتیاز در درخواست خود ذکر نماید ذیلاً واضح میسازد:

"اگر يك شخص است اسم و اسم پدر و شهرت - مسکن و اگر موسسه است اسماء اعضاء با اسم و شهرت و معرفی مدیر مسئول و یا مدیران مسئول و گفیلان قانونی ایشان" مقصد من از تحلیل این فقره نشان دادن مشکلاتیست که در مورد موسسات مظهر می رسد. فرضاً اگر بانک ملی خواسته باشد امتیاز کدام مجله را حاصل کند آیا اسماء تمام اعضاء بانک را معرفی خواهد کرد؟ علاوه بر آن نمیتوان فهمید کلمه اعضاء چه معنی دارد؟ آیا از اعضاء مقصد شرکاء است و یا هیئت مدیره و یا مأمور منسوب به موسسه.

۶ - در مواد ۶ و ۷ اصولنامه مدیر مسئول و صاحب امتیاز و موسسه طبعاتی مکلف شناخته شده اند که به کمتر تیب ۵۰۰۰ - ۳۰۰۰ - افغانی ضمانت بدهد ولی تکلیف يك شخص که هم بحیث مدیر مسئول و صاحب امتیاز و هم بصفت صاحب موسسه طبعاتی اجرائی و وظیفه میکند معین نیست آیا در باره چنین شخص کدام ضمانت تطبیق میشود؟ آیا ضمانت مدیر مسئول و صاحب امتیاز و یا صاحب موسسه طبعاتی و یا هر دو یا هر سه ضمانت؟

۷ - حکم ماده ۱۰ مبدی بقرار است (روزنامه و مجله اگر در ظرف شش ماه از تاریخ آغاز انتشار نشرات خود راه صورت منظم ادامه ندهد ۵۰۰۰۰ (هقیه در آنس))

فیصله مجلس وزراء در باره انگار
 عریضه سرکشاده بحضور اعلیحضرت معظم هما یونی اخیراً آقای فنیخ محمد خان انگار مدیر جریده موقوف انگار مکرمین بما فرستاده و در آن ماجرای دلچسپ اخبار خود را با فیصله که درین مورد از طرف مجلس عالی وزراء بعمل آمده شرح فرموده است اینک ما عیناً چاپ آن میرویم.

مشرکین و قارئین گرام نامه بنی انگار مسوق هستند که در شماره ۱۶ جریده متذکره از طرف دواتریو لیس بر خلاف قانون صادره گردید خبر صادره آن در عصر همان روز صادره از طرف روزنامه رسمی آنس و فردای آن از طرف روزنامه رسمی اصلاح (بدون اینکه تفصیل داده شده باشد که از طرف کدام مقام بااستناد کدام دلیل و منطق در اثر کدام محاکمه و به قضاوت کدام قاضی صلاحیتدار صادره مذکور صورت گرفت) نشر گردید و اینکه دو روز بعد بنده به ج رئیس مستقل مطبوعات مرا جمعه و توضیحات تحریری در اطراف موضوع خواستم رئیس صاحب موصوف از تحریر و ردیل نوشته من ایا ورزیده شفاها گفت: "الی اجازه نائسی اخبار نشر کرده نمیتوانید و عنقریب فیصله برایت وسما ابلاغ خواهد شد" یقین دارم ازین يك سلسله مبهمات و توضیح روزنامه آنس منتشره روز پنجشنبه ۵ تیر که مبهم تر بوده هیچ کس از چگونگی مسئله و عاقبت جریده مصاب بمکروب - صادره نفهمیده اند. اینک جریانات ما بعد قضیه رابه اطلاع قارئین میرسانیم.

ریاست مطبوعات فیصله غیر قانونی مجلس وزراء را که درین موضوع بعمل آمده بود ذریعه مکاتبه ۲۹۹ - ۸ تیر باین جانب ابلاغ نمود بنده باانتظار این که فیصله مذکوره در روزنامه های رسمی نشر خواهد شد مگر نشر آن چون از طرف ریاست مطبوعات بعمل نیامد اینک در ذیل همین فیصله (شماره ۱۶ انگار و قانون مطبوعات در جلسه دوم نور مجلس وزراء مورد مطالعه قرار داده شد چون اصولنامه مطبوعات جزای کسانی که در اثر خلاف رفتاری مستوجب مجازات می شوند بصورت قطع معین نگردیده و در مقابل خلاف رفتاری تنها حد اقل و حد اعظم نشان داده شده راجع بمقاله تیکه درین شماره انگار بقلم حمایت اله نام نوشته شده و مقاله مذکور یکنوع تحریک برای اخلاص امنیت شعریه میشود. مجاس وزراء تصور میکند که با ساس (هقیه در ص ۳)

بقیه سر مقاله *

عکس قضیه را ثابت میکند... مثلا مریضی شبانه تب میکند...
 سرفه دارد - لاغر میشود و مرق زیاده مینماید...
 که بطبیب با این اعدا رضی مرا جمع میکنند و از موجودی است
 بحرانی عمومی در سرا سر منطقه و جود خود حکایه مینماید
 نماید - پس يك طبیب هو شیار و آگاه غو را بفکر می
 افتد که سحراق - مرکز و منبع این بحرانی مرضی در -
 و جود مریض در کجا است - پس از معاینه با لاخره
 هو فوق به تشخیص سحراق مرضی شده و مثلا کشف میکند زخم
 که چکی در يك شش مریض موجود و این بحرانی عمومی
 را به جود آورده است - چون قضیه با این جا رسید -
 اکنون طبیب بفکر تدای می افتد - ایران عزیز هم عینا
 مشابه يك وجود اجتماعی است درین مورد هم اطباء -
 اجتماعی مایید علل و عوامل و سحراق و مرکز فساد را
 کشف و پس از تمین و تحری این بفکر علاج میفتند - بنده
 بحیث يك طبیب جنوب ایران و مرکز صنعت نفت را سحراق
 فساد و مرکز مرض اجتماعی آن شمرده و آن را کارخانه
 ستون پنجم و عامل حقیقی بحرانی ایران حساب میکنم
 اگر با يك عملیه جذری این سحراق مرضی از زمین برود پس
 طبعا اعراض عمومی مرض اجتماعی بعضی فتنه و فساد
 مصنوعی نیز از زمین رفته و دیگر مثلین لندنی موقع برای
 ترتیب درامه های خوشین و تشنگین نمی یابند و بحرانی
 اجتماعی خود بخود ختم شده و ایرانی بیچاره فرصه
 می یابد که برای درمان درد های عیدیده خود دست و پا
 بزند - از نقطه نظر سیاسی و اجتماعی سطور فوق بیه
 هموطنان گرامی ما بزند داده و ما را آگاه میسازد که
 در مورد مقدرات حیاتی خود نیز از عملیات جذری و
 تدای قطعی کار بگیریم - ما هم آلام بزرگ اجتماعی
 داریم - از قافله مدنیست سخت بدوریم - در ساحه -
 مهارف - اقتصاد - زراعت - صنعت و حرفت از همه
 اولاد آدم محتاج تربیم - تازه نام کلمه حق را بوزبان
 از آید و هنوز مردم ما بحقوق خود آشنا نبوده و حتی
 بحقوق خویشی را هم باخته اند - ما با مواضع
 مشکلات شدید مریض شدنی بوده و موارزات خونین
 در قبال دادیم ولی برای همه باید يك تدای جذری
 کنیم که موقتی و گذری و آن سمنی در بدست آوردن -
 بدیمو گراسی حقیقی و یا حکومت خلق است * (محمودی)

بقیه اعلامیه وزارت حربیه *

و محاربه ای ساعت ۲۰ و ۱۵ دقیقه در خط پست هسای
 (باقی... محمد سعید - مع و اشرف) بمعرض تقریبا چهار
 کیلومتر بین محافظین سرحدی و قوای متعرض با کستان
 شدت دوام نمود و در لیل ۱۱-۱۲ کتنام حرکت مهمی
 به وقوع پیوست ساعت ۷ روز ۱۲ در تکرار محاربه شروع
 شده و الی ساعت ۴ روز ۱۳ نور که جماد ۵۷ ساعت شود
 محاربه جریان داشت و پس از آن دشمن بر جمع مجبور
 گردیده و با استفاده از تاریکی شب قوای خود را عقب
 کشیدند در نتیجه این تصادم از طرف ما یک نفر از اهالی
 مسکونه جوار سرحد شهید و یک نفر طفل خورد سال و یک نفر
 عسکر جدودی خفیف مجروح گردیدند - قرار معلوم از طرف
 قوای متعرض با کستان چهار نفر مقتول گردیده است *

افغانستان درین مورد میباشند *

از گوشه اخبار های رسمی

قانون توه اجرائیه

اگر قانون و قوه اجرائیه در مملکت دیر گراسی تقویه نشود
 دیمو گراسی زود با تار شپ تبدیل میشود و اتارش استبداد
 های تاریک و مرتجع را ایجاد مینماید - حسیات مردم را
 آن درجه نماید تحریک کرد که با لاخر کنترل آن مشکل
 و یا ناممکن شود و اصلاحات مطلوب با اختلال های نسا
 مرغوب متجر گردد - (انیس - تصور اجتماعی)
 از حاشیه کتاب ملا نصر الدین
 نخته مشق - بند اندر این که هر بهار تصدیق
 از مستان تخریب میشود *

در نظر بگیرند

مطمینه - گسترش شخص تدای خلق را کامل